

Vraag	Onderwerp	Vraag	Antwoord
131	Vraag 129	1. Wij begrijpen in eerste instantie dat een verwerkersovereenkomst noodzakelijk is t.z.v. de duurzame afvoer en vernietiging van gegevens. Bij deze dienstverlening behoort de gegevensverwerking namelijk tot de primaire taak aangezien er data moet worden gewiped. Met andere woorden: de vertrekking van bepaalde persoonsgegevens betreft een verstrekking tot verwerking, namelijk het verwijderen van data. Uitsluitend t.z.v. deze specifieke dienstverlening zal dus sprake zijn van verwerkerschap, tenzij wij bij deze dienstverlening geen persoonsgegevens kunnen inzien. Kunt u in dit kader aangeven of de hardware versleuteld (encrypted) zal zijn bij retourname? Dit zou namelijk betekenen dat wij überhaupt geen persoonsgegevens t.z.v. deze dienstverlening verwerken omdat wij niet het beheer hebben van de sleutel. 2. Inschrijver is het eens met de opmerking van de aanbestedende dienst dat sprake is van verwerking van persoonsgegevens in de zin van art. 4 lid 2 AVG indien Inschrijver bepaalde persoonsgegevens kan inzien in het Belsysteem. Echter, dit betekent nog niet dat dan ook sprake is van een verwerkersrelatie in de zin van artikel 4 lid 8 AVG. Voor een verwerkersrelatie tussen partijen is namelijk het volgende vereist: "verwerking van persoonsgegevens namens de verwerkingsverantwoordelijke". Inschrijver kan zich voorstellen dat voor de levering van hardware, de aanbestedende dienst een naam van een van haar medewerkers zal delen met Inschrijver en misschien ook wel een thuisadres. De levering dient immers juist te worden geleverd, aan de juiste geadresseerde. Echter, een dergelijk persoonsgegeven zal Inschrijver verwerken ten behoeve van haar eigen bedrijfsprocessen, namelijk ervoor zorgen dat de levering juist verloopt en goed aankomt. Inschrijver bepaalt daarbij zelf welke persoonsgegevens zij nodig heeft om de levering op een juiste wijze uit te voeren. Inschrijver is daarmee dan ook zelf verwerkingsverantwoordelijke ter zake de persoonsgegevens van de medewerkers van de aanbestedende dienst. Inschrijver is dus niet een door de aanbestedende dienst ingeschakelde verwerker. Gaat de aanbestedende dienst ermee akkoord de verwerkersovereenkomst niet van toepassing te verklaren voor deze verwerkingsactiviteit?	1. Opdrachtgever kan niet garanderen dat alle hardware bij retourname versleuteld zal zijn. 2. In dit geval beargumenteert Inschrijver dat de verwerking van persoonsgegevens niet in de relatie verwerkingsverantwoordelijke-verwerker is. Akkoord met deze motivering in deze specifieke context. Van belang dat deze motivering wordt vastgelegd.
132	Vraag 128	Gezien de impact van een audit en het lage risicoprofiel van de gegevensverwerking, zou Inschrijver dit recht graag beperken tot maximaal eenmaal per jaar, dan wel in die situatie dat er een aantoonbaar vermoeden bestaat dat Inschrijver haar verplichtingen uit hoofde van de verwerkersovereenkomst niet of niet naar behoren nakomt. Daarbij wenst Inschrijver overeen te komen dat het uitvoeren van een audit de normale bedrijfsvoering van Inschrijver niet mag verstoren en wenst Inschrijver tijdig op de hoogte te worden gebracht, minimaal 30 dagen voorafgaand aan het uitvoeren van de audit. Mocht de aanbestedende dienst toch vasthouden aan een onbeperkt auditrecht kan zij dan onderbouwen waarom een beperking van het auditrecht niet akkoord is?	Akkoord met beperken frequentie. Let op dat de gemeente gebonden is aan de VNG Standaard VWO. De bepalingen mogen niet aangepast worden, afspraken kunnen apart worden gemaakt.
133	Vraag 127	Gezien de impact van een audit en het lage risicoprofiel van de gegevensverwerking, zou Inschrijver dit recht graag beperken tot maximaal eenmaal per jaar, dan wel in die situatie dat er een aantoonbaar vermoeden bestaat dat Inschrijver haar verplichtingen uit hoofde van de verwerkersovereenkomst niet of niet naar behoren nakomt. Daarbij wenst Inschrijver overeen te komen dat het uitvoeren van een audit de normale bedrijfsvoering van Inschrijver niet mag verstoren en wenst Inschrijver tijdig op de hoogte te worden gebracht, minimaal 30 dagen voorafgaand aan het uitvoeren van de audit. Het lijkt erop dat de aanbestedende dienst toch vasthoudt aan een onbeperkt auditrecht. Kan zij uitleggen waarom een beperking van het auditrecht niet akkoord is?	Akkoord met beperken frequentie. Let op dat de gemeente gebonden is aan de VNG Standaard VWO. De bepalingen mogen niet aangepast worden, afspraken kunnen apart worden gemaakt.
134	Vraag 125	Gezien het feit dat een oneindige geheimhoudingsplicht als onredelijk bezwarend kan worden beschouwd en om te waarborgen dat beide partijen aan de AVG voldoen, stelt Inschrijver voor een termijn van drie (3) jaar na beëindiging van de Verwerkersovereenkomst vast te leggen voor de geheimhoudingsverplichting. Mocht de aanbestedende dienst toch vasthouden aan een langere termijn, of zelfs een onbeperkte termijn, kan zij dan onderbouwen waarom een termijn van drie jaar onvoldoende is?	Gemeenten zijn verplicht om de VNG Standaard VWO te gebruiken. Hiervan mag niets gewijzigd worden. Opdrachtgever voegt hier aan toe dat de gemeente wil dat opdrachtnemer ten alle tijden zorgvuldig omgaat met persoonsgegevens waartoe Opdrachtnemer beschikking heeft. Er is geen situatie die er toe leidt dat geheimhouding van, onder andere, persoonsgegevens van medewerkers van de gemeente geheimhouding verdienen voor een vastgestelde periode.
135	Vraag 124	1. Wij begrijpen in eerste instantie dat een verwerkersovereenkomst noodzakelijk is t.z.v. de duurzame afvoer en vernietiging van gegevens. Bij deze dienstverlening behoort de gegevensverwerking namelijk tot de primaire taak aangezien er data moet worden gewiped. Met andere woorden: de vertrekking van bepaalde persoonsgegevens betreft een verstrekking tot verwerking, namelijk het verwijderen van data. Uitsluitend t.z.v. deze specifieke dienstverlening zal dus sprake zijn van verwerkerschap, tenzij wij bij deze dienstverlening geen persoonsgegevens kunnen inzien. Kunt u in dit kader aangeven of de hardware versleuteld (encrypted) zal zijn bij retourname? Dit zou namelijk betekenen dat wij überhaupt geen persoonsgegevens t.z.v. deze dienstverlening verwerken omdat wij niet het beheer hebben van de sleutel. 2. Inschrijver is het eens met de opmerking van de aanbestedende dienst dat sprake is van verwerking van persoonsgegevens in de zin van art. 4 lid 2 AVG indien Inschrijver bepaalde persoonsgegevens kan inzien in het Belsysteem. Echter, dit betekent nog niet dat dan ook sprake is van een verwerkersrelatie in de zin van artikel 4 lid 8 AVG. Voor een verwerkersrelatie tussen partijen is namelijk het volgende vereist: "verwerking van persoonsgegevens namens de verwerkingsverantwoordelijke". Inschrijver kan zich voorstellen dat voor de levering van hardware, de aanbestedende dienst een naam van een van haar medewerkers zal delen met Inschrijver en misschien ook wel een thuisadres. De levering dient immers juist te worden geleverd, aan de juiste geadresseerde. Echter, een dergelijk persoonsgegeven zal Inschrijver verwerken ten behoeve van haar eigen bedrijfsprocessen, namelijk ervoor zorgen dat de levering juist verloopt en goed aankomt. Inschrijver bepaalt daarbij zelf welke persoonsgegevens zij nodig heeft om de levering op een juiste wijze uit te voeren. Inschrijver is daarmee dan ook zelf verwerkingsverantwoordelijke ter zake de persoonsgegevens van de medewerkers van de aanbestedende dienst. Inschrijver is dus niet een door de aanbestedende dienst ingeschakelde verwerker. Gaat de aanbestedende dienst ermee akkoord de verwerkersovereenkomst niet van toepassing te verklaren voor deze verwerkingsactiviteit?	1. Zie antwoord op vraag 131. 2. Zie antwoord op vraag 131.
136	Vraag 123	In het kader van art. 28 lid 1 AVG heeft de aanbestedende dienst als opdrachtgever de plicht te onderzoeken of zijn verwerker passende technische en organisatorische maatregelen heeft getroffen. Indien Inschrijver als verwerker moet handelen, dan zal de aanbestedende dienst als verwerkingsverantwoordelijke dus moeten aangeven welke persoonsgegevens zij deelt met Inschrijver en welke mate van beveiliging vereist is. Het enkel verwijzen naar de BIO als normenkader volstaat niet, aangezien deze primair is ontworpen voor overheidsorganisaties. Het is aan de aanbestedende dienst om te verifiëren of de gekozen beveiligingsmaatregelen van de door haar ingeschakelde verwerkers daadwerkelijk passend zijn voor de specifieke verwerking.	Door het Security Operations Center (SOC) wordt een security check uitgevoerd, waarin o.a. wordt gekeken of wordt voldaan aan de gestelde eisen.

137	Vragen 4, 36, 112, 120	U geeft aan dat u geen aanleiding ziet om een minimaal opslagpercentage te hanteren van 3% of hoger. Daarbij geeft u aan dat u verwacht van Inschrijvers dat zij binnen de geboden marge een reëel opslagpercentage aanbieden. Inschrijver wijst u erop dat maar liefst vier keer de vraag gesteld is over het hanteren van een minimum opslagpercentage van 3% of hoger. Dit betekent dat het van groot belang is om restricties te hangen aan het opslagpercentage. Ervaring leert namelijk dat Inschrijvers zich gedwongen zullen voelen om met een opslagpercentage van 0% in te schrijven om kans te maken op de gunning van deze aanbesteding. Tegelijkertijd dienen Inschrijvers een grote diversiteit aan dienstverlening in hun opslagpercentage te rekenen, waaronder: -Eis 1 en NVI-vraag 97 -Eis 21 -Eis 27 -Eis 32 -Eis 34, 35, 36 -Eis 64-67 -Eis 85-89 Inschrijvers dienen deze kosten te verrekenen, maar de vraag is waarin. Een opslagpercentage van minimaal 0% is hierin niet proportioneel, niet realistisch en niet haalbaar. Daarbij wijzen we u op het volgende: Er zijn nieuwe marktpartijen die de markt momenteel betreden en met agressieve prijsaanbiedingen marktaandeel proberen te veroveren, zonder dat zij ervaring hebben opgebouwd om de kwaliteit van samenwerking te leveren waarom gevraagd wordt. In het geval van deze aanbesteding zullen ze het laagst mogelijke opslagpercentage aanbieden zonder dat u de garantie heeft op samenwerking en betrouwbaarheid, conform uw kernwaarden. Wanneer u wederom het opslagpercentage niet zult aanpassen zijn meerdere scenario's mogelijk: -Inschrijvers schrijven creatief in en verrekenen de kosten voor de dienstverlening op andere, niet-transparante wijze. - Inschrijvers haken af, omdat ze geen mogelijkheden zien voor een gezond verdienmodel. Dit betekent dat u geen of nauwelijks marktwerking realiseert voor deze aanbesteding. Om deze reden verzoekt Inschrijver u nogmaals met klem om een minimum opslagpercentage te hanteren van minimaal 3%. Indien u hierop geen akkoord geeft, kunnen wij u niet van een aanbidding voorzien.	Opdrachtgever ziet geen aanleiding het minimale opslagpercentage te verhogen naar 3%. Opdrachtgever verwacht van Inschrijvers dat zij binnen de geboden marge een voor hen reëel opslagpercentage aanbieden. De zorgen die Inschrijver uit kunnen adequaat worden opgevangen door toetsing in het verificatiegesprek. Hierin zal Opdrachtgever Inschrijver vragen het aangeboden opslagpercentage nader te onderbouwen. We moedigen Inschrijver dan ook aan om binnen de gestelde marges in te schrijven. Daarnaast wijzen wij erop dat Prijs voor 20% meetelt in de beoordeling en Kwaliteit voor 80%. Hierdoor kan een Inschrijver die een opslagpercentage aanbiedt van bijvoorbeeld 4% uiteindelijk nog steeds hoger scoren dan een Inschrijver met een opslagpercentage van bijvoorbeeld 2,75%.
138	Vraag 41	In uw antwoord op vraag 41 van de Nota van Inlichtingen geeft u aan dat u het risico niet wilt laten overgaan bij aflevering. Inschrijver wil benadrukken dat wij verzoeken om slechts de risico's die buiten de invloedssfeer van inschrijver liggen (brand, diefstal, etc.) over te laten gaan op moment van aflevering. De risico's voor schade die bijvoorbeeld door eigen toedoen kan ontstaan tijdens de installatie zullen bij inschrijver blijven liggen. Inschrijver verzoekt u daarom nogmaals om de risico's die buiten de invloedssfeer van inschrijver liggen over te laten gaan op moment van aflevering. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Akkoord.
139	Vraag 45	In uw antwoord op vraag 45 uit de Nota van Inlichtingen geeft u aan niet akkoord te gaan, omdat de bepaling boetes buiten een toerekenbare tekortkoming dient te ondervangen, waarbij u als voorbeeld de inzet van personeel zonder te beschikken over de juiste papieren aanhaalt. Hiermee veronderstelt u dat een dergelijke situatie niet aan inschrijver valt toe te rekenen. Echter, het niet hebben van de juiste papieren ligt binnen de risicosfeer van inschrijver en valt daarmee wel aan inschrijver toe te rekenen. Indien in een dergelijke situatie een boete wordt opgelegd, dan dient inschrijver u hiervoor dus alsnog te vrijwaren, ook wanneer de voorgestelde toevoeging van toepassing zou zijn. Inschrijver verzoekt u daarom nogmaals de volgende tekst toe te voegen aan artikel 4.5: 'mits deze strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties toerekenbaar zijn aan de inschrijver'. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Deze bepaling ziet op strafrechtelijke en bestuursrechtelijke boetes. Wij blijven daarom buiten het begrip toerekenbaarheid en sluiten aan op de begrippen overtreding, daderschap en verwijtbaarheid (strafrecht) en bij het begrip overtreding (bestuursrecht) e.e.a. zoals in jurisprudentie is bepaald.
140	Vraag 50	In uw antwoord op vraag 50 uit de Nota van Inlichtingen geeft u aan dat de Verwerkersovereenkomst op van toepassing is op gegevens in het bestelsysteem, omdat daar gegevens van medewerkers zijn opgenomen. Inschrijver kan zich voorstellen dat zij, voor de levering van hardware en betreffende aanvullende dienstverlening, in contact komt met persoonsgegevens van de aanbestedende dienst, bijvoorbeeld een naam of contactgegevens van een medewerker van de aanbestedende dienst. Zo zullen wij voor de levering van de hardware een naam van een van uw medewerkers noteren om ervoor te zorgen dat de producten aan de juiste persoon worden afgegeven. Verder kan het voorkomen dat wij uw persoonsgegevens raadplegen wanneer u ons vraagt een probleem met de hardware te lossen. Beide verwerkingen van persoonsgegevens kunnen worden gekwalificeerd als een verwerking van persoonsgegevens in de zin van art. 4 lid 2 AVG. Echter, het enkele feit dat wij uw persoonsgegevens verwerken, maakt ons ten aanzien van deze verwerkingen nog geen verwerker in de zin van art. 4 lid 8 AVG. Voor het in art. 4 lid 8 AVG gedefinieerde begrip "verwerker" worden namelijk meer eisen gesteld. Een verwerker is namelijk een orgaan dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt. Anders gezegd: (i) de opdracht moet expliciet gericht zijn op het verwerken van persoonsgegevens en gaat dus niet over een opdracht waarbij de verwerking van persoonsgegevens bijzaak is; (ii) er is een instructie om de persoonsgegevens te verwerken en om die gegevens op een specifieke manier te verwerken. Gelet op het voorgaande verzoekt inschrijver u daarom nogmaals om de Verwerkersovereenkomst slechts van toepassing te verklaren voor gevallen waarbij inschrijver daadwerkelijk als verwerker in de zin van art. 4 lid 8 AVG kan worden aangemerkt, zoals bij de afvoer van oude hardware. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Akkoord.

141	Vraag 51	In uw antwoord op vraag 51 uit de Nota van Inlichtingen geeft u aan dat u de aansprakelijkheid niet wilt beperken tot directe schade. Inschrijver wilt u erop wijzen dat u op basis van het proportionaliteitsbeginsel uit de Aanbestedingswet verplicht bent in het kader van de aanbestedingsprocedure proportionele eisen en voorwaarden te stellen. Voorschrift 3.9 Gids proportionaliteit schrijft immers voor hoe een aanbestedende dienst tot contractvoorwaarden komt. De contractbepaling dient o.a. gebruikelijk te zijn in de desbetreffende markt (bijv. bij contracten tussen bedrijven onderling) en de kans moet aannemelijk zijn dat het risico zich verwezenlijkt. Als het voorzienbare risico zich slechts in uitzonderlijke gevallen voordoet en eerder als een 'redelijk voorzienbaar risico met geringe of 'voorzienbare effecten' dient te worden gezien, is een bepaling disproportioneel en dus niet passend. Inschrijver is van mening dat het aanvaarden van aansprakelijkheid voor indirecte en/of gevolgschade wegens toetsing op voorgaande eisen niet passend is. Temeer, nu dat zij weet dat zij het risico van indirecte schade niet kan beheersen of beïnvloeden. Inschrijver verzoekt u daarom wederom proportionaliteit in acht te nemen en indirecte- en gevolgschade uit te sluiten van deze opdracht. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Niet akkoord. Zoals in de vorige NvI is uitgelegd sluiten wij aan bij het BW. In het BW wordt geen onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte schade. Ook jurisprudentie kent geen vastomlijnd onderscheid tussen directe en indirecte schade. Dit maakt dat er een aanzienlijke onzekerheid is over de uitleg van deze termen. Dit achten wij onwenselijk. Daarbij wijzen wij u er wederom op dat schadevergoeding wordt bepaald door o.a. de criteria van causaal verband en toerekenbaarheid. De aansprakelijkheidsbepalingen zijn daarmee voldoende proportioneel.
-----	----------	---	--